

סמנכ"ל בכיר לעניינים מקצועיים

ו' אדר תשס"ט
02 מרץ 2009

MIK.01242109

אל:

ציבור המייצגים והנישומים

הבהרות לעניין המועד הקובע להגעתו של עולה או תושב חוזר

תיקון 168 לפקודה פורסם ביום 19 בספטמבר 2008 וקובע פטורים ממס ומדיווח ליחידים שהיו לתושבי ישראל לראשונה ולתושבים חוזרים בגין הכנסות ונכסים מחוץ לישראל (להלן: "התיקון").

בין יתר הוראותיו, קובע התיקון את מנגנון שנת ההסתגלות. בשל חשיבות הנושא ואופיו המידי, הוחלט לפרט בנייר זה הוראות ספציפיות העוסקות ביישומן, כל זאת בנפרד מחוזר מפורט שיעסוק במכלול הוראות התיקון ואשר יפורסם בעתיד.

ההחלטה להעתיק מרכז חיים הינה החלטה מורכבת שבבסיסה שיקולים רבים. בהחלטה זו נלקחות בחשבון, בין היתר, גם השלכות המס הנובעות מהעתקת התושבות, אשר עלולות להוות חסם ומכשול בפני מקבלי ההחלטה כאמור או לשלב בה יסודות, אשר יאדירו את מורכבותה ויערערו את הביטחון בקבלתה.

סעיף 14(ב) לפקודה קובע מנגנון אשר אמור לנטרל את החשש הנובע מהשלכות המס האמורות, לגבי החלטתו של יחיד לעלות לישראל או לשוב אליה.

המנגנון מעניק אפשרות לעולה חדש או לתושב חוזר ותיק (להלן: "יחיד מוטב"), להמשיך ולהיחשב תושב חוץ במשך שנה אחת מהמועד שבו עלה או שב לישראל, לפי העניין, על פי הודעתו (להלן: "שנת ההסתגלות").

על פי התיקון, מי שבוחר בחלופה כאמור, מחויב להודיע בתוך 90 ימים מיום הגעתו לישראל על בחירתו בשנת הסתגלות, בטופס שקבע המנהל. יחיד מוטב שהגיע לישראל מיום 1 לינואר 2007

סמנכ"ל בכיר לעניינים מקצועיים

ועד ליום 31 בדצמבר 2008, יוכל להודיע על בחירתו עד ליום 31 במרץ 2009, ויראו בהודעתו האמורה כהודעה שהוגשה במועד.

מתוך מטרה להגשים באופן מיטבי את תכלית התיקון ועל מנת ליצור וודאות מקסימאלית ובהירות מרבית, הוחלט לפרט את התנאים שבהם יראו את היחיד המוטב כמי שהגיע לישראל. לפיכך, נקבע כי לעניין זה "יום ההגעה לישראל" ייחשב למועד המוקדם מבין המועדים המפורטים להלן:

1. יום סיווגו כעולה חדש או כתושב חוזר, בהתאם למבחני משרד הקליטה וכפי שמופיע בתעודת עולה חדש או בתעודת תושב חוזר, שהונפקו על ידי משרד הקליטה.
2. המועד הראשון בו עמד לרשותו של היחיד בית קבע בישראל, הזמין לשימוש האישי בין אם הוא בבעלותו, או שכור על ידו או שיש לו רשות להשתמש בו, ואין לו בית קבע כאמור במקום אחר בעולם.
3. לגבי יחיד בעל משפחה, המועד הראשון בו לרשותו של היחיד או למשפחתו בית קבע בישראל הזמין לשימוש האישי בין אם הוא בבעלותם, או שכור על ידם או שיש למי מהם רשות להשתמש בו, ומשפחתו נמצאת עמו בישראל (לעניין זה: "משפחה"-בן/בת זוג או ילד שטרם מלאו לו 18 שנים).
4. היום בו החל היחיד, לשהות בישראל, תקופה של 183 ימים, בשנת מס. במקרה כאמור, ראשי מנהל רשות המיסים להאריך את התקופה שבה על היחיד להודיע על בחירתו בשנת ההסתגלות כך שהדיווח בפועל יבוצע בתוך 90 ימים ממועד חלוף אותם 183 ימים כאמור בסעיף זה.

משמעות שנת ההסתגלות היא, כי יחיד מוטב ייחשב לצרכי מס בישראל, כתושב חוץ, למשך שנה אחת מיום הגעתו לישראל.

ההודעה בדבר בחירת שנת ההסתגלות תימסר על גבי הטופס המצורף כנספח א' לנייר זה.

יחיד מוטב אשר בתום שנת ההסתגלות יחליט על העתקת מקום מושבו לישראל, תמנה שנת ההסתגלות במניין שנות ההטבה, כאמור בסעיף 14(ב)(2).

מעמדו המיסוי של יחיד מוטב אשר לא בחר בשנת ההסתגלות, יקבע בהתאם להוראות החוק.

סמנכ"ל בכיר לעניינים מקצועיים

להלן בקצרה מספר השלכות אפשריות לבחירתו של היחיד המוטב :

- יחיד מוטב שבחר בשנת ההסתגלות, יחשב לפיכך כתושב חוץ במהלכה. בנוסף לכך, במידה ועזב את ישראל במהלך אותה שנה ייחשב למעשה כמי שלא עלה או חזר לישראל מלכתחילה.
- אין להחיל את הוראות סעיף 100א לפקודה על יחיד מוטב שבחר בשנת ההסתגלות ועזב את ישראל במהלך אותה שנה.
- במהלך שנת ההסתגלות, החזקתו של היחיד המוטב בחבר בני אדם, תיחשב כהחזקתו של תושב חוץ באותו חבר, זאת בין היתר - לעניין הגדרת "חברת משקיעי חוץ" ו"חברה בהשקעת חוץ" כמשמעות אותם מונחים בחוק לעידוד השקעות הון, לענין הגדרת "חברת משלח יד זרה" שבסעיף 5(5) לפקודה או הגדרת "חברה נשלטת זרה" שבסעיף 75 לפקודה.
- יחיד מוטב יהא זכאי במהלך שנת ההסתגלות לפטורים הניתנים לתושב חוץ, למשל- פטור לתושב חוץ על רווחי הון לפי סעיפים 97(ב1)-(ב3) או פטור לתושב חוץ על הכנסות ריבית מפיקדון בנקאי כפי שנקבע בתקנות.
- יחיד מוטב, לא יהא זכאי במהלך שנת ההסתגלות, לקבל אישור על היותו תושב ישראל או תושב האזור ולפיכך לא יחולו עליו הוראות האמנות למניעת מסי כפל החלות על תושבי ישראל.
- יחיד מוטב לא יהא זכאי במהלך שנת ההסתגלות לנקודות זיכוי הניתנות לתושב ישראל לפי פרק שלישי בחלק ג'.
- היחיד לא יוכל לחזור בו מבחירתו בשנת ההסתגלות.

בברכה,

גידי בר-זכאי, רו"ח (משפטן)